

Cultura i món rural: de recurs a infraestructura de vida

Published by [Interacció](#) [1] on 24/01/2018 - 10:31 | Last modification: 14/04/2026 - 13:53

Les conclusions del Foro Cultura y Medio Rural (2017) proposen un desplaçament que no és menor: deixar de pensar la cultura en el món rural com un recurs complementari per començar a entendre-la com una infraestructura central de sosteniment social, econòmic i demogràfic. El document no ofereix un model tancat, però sí un marc que obliga a revisar moltes de les inèrcies amb què s'han abordat les polítiques culturals en aquests territoris.

El primer trencament és amb la idea de ruralitat homogènia. El món rural apareix com un espai profundament divers, travessat per dinàmiques globals, mobilitat poblacional i transformacions econòmiques que el situen en una relació constant amb l'àmbit urbà. Aquesta interdependència desactiva la lectura clàssica centre-perifèria i obliga a pensar la cultura en clau híbrida.

Aquesta complexitat conviu amb una tensió estructural: el despoblament i l'envelliment. El document no els tracta només com a problemes demogràfics, sinó com a símptomes d'un desequilibri cultural més profund, vinculat a la ruptura de la transmissió intergeneracional i a la pèrdua de vincles amb el territori. En aquest punt, la cultura deixa de ser accessòria i passa a ser part del diagnòstic.

Davant d'això, la cultura es planteja com a dispositiu de transformació. No en un sentit retòric, sinó operatiu. Es descriu com un element capaç d'articular relacions, generar capital social, activar capacitats creatives i reforçar la cohesió comunitària. Aquesta dimensió relacional és central: la cultura no només produeix continguts, sinó vincles.

El document insisteix també en un canvi de focus. Les polítiques culturals no poden limitar-se a la producció d'activitat o a la gestió d'infraestructures. Han de situar-se en relació directa amb el territori, amb les seves necessitats i amb els seus agents. Això implica treballar des de la proximitat, amb processos lents i amb una implicació real de les comunitats.

En aquest sentit, es qüestiona la mirada externalitzada sobre el món rural. La seva idealització des de l'àmbit urbà —sovint convertida en estetització o relat— es veu com una forma de buidatge de significat. El repte no és representar el rural, sinó activar-lo des de dins, reconeixent-lo com a categoria cultural pròpia.

La dimensió política és igualment rellevant. El document defensa models de governança més oberts, amb major participació comunitària i menys centralitat institucional. La cultura apareix aquí com un espai per experimentar formes d'organització més democràtiques i arrelades.

Finalment, la relació entre cultura i desenvolupament es formula amb matisos. La cultura pot contribuir a l'economia, però no es pot reduir a això. És, sobretot, un marc que dona sentit, identitat i capacitat de projecció als territoris. Sense aquest marc, el desenvolupament queda sense relat.

Llegides en conjunt, aquestes conclusions no són només un diagnòstic del món rural. Són una interpel·lació directa a les polítiques culturals: si la cultura és capaç d'articular vida social, econòmica i territorial, continuar situant-la en un lloc secundari deixa de ser una opció tècnica i passa a ser una decisió política.

Foro Cultura y Medio Rural | Encuentro Cultura y Ciudadanía

[Conclusions Preliminars – Foro Cultura y Medio Rural](#) [2]

Categories: Programa i document de reunió

Categories: Informes i documents

Tags: petits municipis

Tags: desenvolupament territorial

Tags: polítiques culturals

Tags: governança cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/2018/cultura-medio-rural-1-foro>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/conclusiones_foro_cultura_y_medio_rural_2017.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7379>